

„Допоки сонце сяє угорі, Вона живе — многостраждальна мати”

Парафія св. Юра готується до фестивалю

Нью Йорк (РСГ). — І знову ньюйоркська громада готується до свого 13-го фестивалю церкви св. Юра в дні 19-го, 20-го і 21-го травня ц.р.

На протязі триденного фестивалю, 7-ма вулиця між Другою і Третьою авеню є місцем показу українського мистецтва, танців, виступів хорів, пописів дитворів школи св. Юра й академії.

Майже всі місцеві організації стараються мати на фестивалі свій кіоск, в якому продають печиво, українські смаколики, включно з тортами й кавою, а агенція Ковбасника у своєму кіоску заохочує і пояснює про найкращі тури в Європу й інші краї.

Під час минулорічного фестивалю продано 45,000 вареників і було б можна продати ще більше, але нашим парафіянкам забракло часу й сили приготувати більшу кількість вареників і голубчиків.

Парафія св. Юра завдячує успіх своїх фестивалів охочим до праці парафія-

нам та місцевим підприємцям, які фінансово й своїми виробами допомагають парафіяльним потребам. Тут варто згадати таких постійних жертводавців: Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч”, Ковбасник агенція — власник Віра Ковбасюк-Шумейко й Антін Шумейко, м'ясарня Марії й Юліана Бачинських, м'ясарня Ярослава Куровицького, бюро нерухомостей „Джеміні” — власник д-р Василь Вереш, книгарня „Сурма” — власник Мирон Сурмач, мол., і Український Спортивний Клуб.

Прибуток з фестивалю йде на потреби школи й академії св. Юра.

Цього року, за старанням о. Патріка Пацка, німецька летунська лінія „Люфтганза” буде показувати своїм пасажиром на екранах своїх літаків фрагменти з минулорічного фестивалю, заохочуючи відвідувачів Нью Йорку взяти участь в українському фестивалі св. Юра.

В Нью Йорку вперше виступить композитор-піаніст Л. Мельник

Нью Йорк. — Тут в Українському Інституті Америки в суботу, 20-го травня ц.р., відбудеться о. под. 7:30 вечором перший на терені ЗСА виступ молодого українського композитора з Канади Любомира Мельника.

Л. Мельник народжений 1948 року в Німеччині, молоді роки перебував у Вінніпегу, музичні студії закінчив у Торонто, аступив магістра філософії здобув в Кінгстоні, Онт. Він перебував декілька разів довший час в Європі і там здобув призначення музичних критиків за свої композиції, яких досі він вже написав біля сотки. Вони висловлюються про музику Л. Мельника не тільки прихильно, але з подивом, що вона сучасна і нова, але має „моменти магічної краси”.

У деяких творах Л. Мельника виявляється український патріотизм, наприклад, „Послання” чи „Портрет Петлюри в день його вбивства”. Твори Л. Мельника були виконували в радіо СБ-Сі, а також в радіо Швеції, Норвегії, Данії й Бельгії.

Він виробив стиль „постійної безперервної музики”, як пишуть критики, до якої також живав інші елементи зовсім не традиційні у музиці. Усі фортепіанові твори виконує композитор сам. Невдовзі має поїхати в Швецію, як сам композитор інформув, друком перша збірка його музичних творів.

Концерт в УІА, на якому Л. Мельник буде грати тільки свої твори, повинен викликати зацікавлення української публіки. Квитки в ціні 15 дол. і 8 дол. для студентів і смеритів можна замовляти в УІА 2 Скід, 79-та вул. або телефонічно (212) 288-8660.

Він виробив стиль „постійної безперервної музики”, як пишуть критики, до якої також живав інші елементи зовсім не традиційні у музиці. Усі фортепіанові твори виконує композитор сам. Невдовзі має поїхати в Швецію, як сам композитор інформув, друком перша збірка його музичних творів.

Концерт в УІА, на якому Л. Мельник буде грати тільки свої твори, повинен викликати зацікавлення української публіки. Квитки в ціні 15 дол. і 8 дол. для студентів і смеритів можна замовляти в УІА 2 Скід, 79-та вул. або телефонічно (212) 288-8660.

Олег Орач

Руки матері

О руки ти!

Вони вночі не сплять,
Оберігаючи рожевий сон дитяти.
З віків у вічність
пролетіла земля,
Нас на руках тримаючи,
як мати.
З чужих країн вертаючи
домів,
Після далеких мандрів
і розлуки,
Цілуймо руки наших
матерів,
Напружені, сумні, ласкаві
руки.
Ці руки пестили, варили
і пекли,

І сорочки нам шили
й вишивали,
І підкидали в небо нас
малих,
Щоб і в житті так високо
літали,
Мов ластів'ят лаштуючи
в політ.
В любовистковому ліпелі
купали,
І прикипали руки до воріт,
Коли між люди вперше
випускали.
Ніщо не вічне —
вічні матері...
Уже й тоді, як нікому
стрічати...
Допоки сонце сяє угорі,
Вона живе —
многостраждальна мати.

А. Гельбіг виступить в Карнегі Голл

Нью Йорк. — В неділю, 21-го травня ц.р. о год. 1:30 по полудні відбудеться концерт „Молодих мистців”, який влаштує Асоціація вчителів музики Нью Йорку у відношенні Карнегі Голл.

В ньому візьме участь визначна учениця УМІ класи Таїси Богданської, Адриана Гельбіг. П'ятихвилинний жорі вибрало з репертуару Адриана, в якому була теж куранта е-моль Косенка, Райнгольда Емпронтю цис-моль.

Адриана, яка отримала оцінку „визначно” в УМІ, маючи за плечима 9 років, не тільки приготувалася до диплому УМІ, вона теж танцює в школі Роми Прийм-Богачевської, є куриним писарем в Пласті і цього року з відзначенням закінчує 8-му класу української католицької школи св.

А. Гельбіг

Івана Хрестителя в Нью-Йорку, в якій акомпанює для шкільного хору.

І в ССРСР видають дарові обіди

Джерзі Сіті, Н. Дж. — В щоденнику „Нью Йорк Таймс” появилися репортаж кореспондентки Естер Файн з 6-го травня ц.р., в якому авторка описує свої відвідини в даровій харчівні для бідних, що тепер відкрита у одній із чинах Ленінград.

Це є перша офіційна кухня для бідних, яких досі не

признавали урядові чинники. Її після довгих старань Товариства „Милосердя” дозволено провадити, але лише для старців, які мають дуже малу пенсію, а не для кожного, що до харчівні зайде, так як це є в ЗСА. Перші відвідувачі харчівні були надзвичайно здивовані, що існують особи, які хочуть приготувати їду для старших та бідних пенсіонерів, що заробляють місячно менше як 60 рублів. Ті, однак, що підготували їжу і помагають її видавати — це все добровольці з Товариства „Милосердя”. Багато з тих, що можуть користуватися кухнею для бідних соромляться того, зокрема у відношенні до сусідів.

Але це не змінє того, що офіційні чинники вперше признають існуючу проблему в ССРСР на тому відтинку, а преса зі сумом признає, що в країні є 58 мільйонів старших віком горожан, з яких більше як третина живе на пенсії 58 рублів місячно і це не вистачає на найскромніший прожиток. Тому ця перша харчівня для бідних таки знайшла признавання урядових чинників, хоча населення все ще ставиться до такого розв'язання проблеми скептично.

О. Могильний попросив політичного притулку у ЗСА

Баффало, ЗСА. — У вівторок, 9-го травня, 20-річний російський гостієт Олександр Могильний, який відмовився повернутися до ССРСР після чемпіонату світу у Стокгольмі і минулої п'ятини прилетів у З'єднані Стейти Америки, попросив політичного притулку у ЗСА. Джеррі Міген, менеджер гекоївої дружини „Сейберс” з Баффало, який підписав контракт з О. Могильним, повідомив, що з гостієм протягом півтора години розмовляв співробітнику Служби імміграції і натуралізації З'єднаних Стейтів.

Остаточне рішення про клопотання Могильного прийме директор місцевого відділу цієї організації Бенедикт Ферро. Поки що гостієт видали тимчасовий 60-денний дозвіл на проживання у ЗСА і дозвіл на працю. Дж. Міген, який грав у Національній гостієтській лізі, а потім був правником і займався якраз імміграційними справами, був призначений менеджером „Сейберс” три

роки тому. Він висловив впевненість, що власті нададуть гостієтові статус втікача: в Союзі повідомляють, що проти Могильного, молодшого лейтенанта російської армії, буде порушена справа про дезертирство, тому йому буде легко довести, що на випадок повернення на батьківщину, йому загрожують переслідування.

Могильний заявив журналістам через перекладача, що рішення просити притулку він прийняв без великих надумувань, але погодився, що тепер він зможе побачити своїх рідних в кращому випадку через багато років. „Я обдумав цю сторону справи, — сказав гостієт, — Але треба жити і треба думати про майбутнє”.

Національна гостієтова ліга повинна затвердити контракт, який Могильний підписав з „Сейберс”. Президент ліги поки що не прийняв ніякого рішення у цій справі.

В АМЕРИЦІ

Д-Р РИЧАРД ГРІН, КАНЦЛЕР ньюйоркської міської освітньої системи, помер несподівано в середу, 10-го травня ц.р., після атаки астми, залишаючи знову вільною тільки після 14 місяців позицію відповідального шефа найбільшої шкільної системи в ЗСА. Смерть цього 52-літнього відданого педагога і любителя дитворів, першого негра на тому пості, залишила шкільництво цієї метрополії без її головного архітекта, який пробував дати лад освітній системі, пересякай расовими сферами, великою кількістю учнів, що покидають школу не закінчивши навіть середньої освіти, занепадом і руйнуванням шкільних будинків та наркоманством. Ця втрата залишила міських провідників у дилемі підшукати когось на його місце, саме в цю дуже невідповідну пору для такого завдання, бо саме тепер починає розгортатися завзята боротьба між кандидатами на посади міста, а це напевно буде утруднювати підняття відповідного кандидата.

ПЕДАГОГИ ТА ПРАЦІВНИКИ різноманітних шкільних систем в ЗСА вже від кількох років застосовуються над причинами чому випускники американських шкіл і освітніх установ є так позаду учнів інших країн. З уваги на те шукають різних способів, щоб цим запобігти, і одним з таких способів є перевіряння дитворів дошкільного віку, чи вони надаються в цю пору до вступу в диточі садочки. Очевидно, що в дуже короткому часі вже виникли суперечки на тему користі і некористі такої перевірки. Прихильники твердять, що це корисне, бо показує чи дитина вже дійшла до віку початку свого розвитку. Натомість опоненти твердять, що надужиття таких перевірок є дискримінуючим.

У ВАШІНГТОНІ ДЕРЖАВНЕ Бюро персоналу виявило своє невдоволення системою „односторонніх платень” для державних урядовців. Діло в тому, що останніми роками Уряд має великі клопоти з підняттям працівників бо платня бюрової сили затрудненої в Нью Йорку є такою самою, як і тої, що працює в Літл Рок, Аркенсо, не беручи до уваги коштів прожитку даної округи. З уваги на те запропоновано змінити існуючу систему платень на систему базовану ралше на округах місця zatrudнення. Однак така зміна мусить бути одобрена Конгресом і тому треба вже починати цю акцію заявила Клодія Кулі, заступниця директора Бюро персоналу, бо в іншому випадку втрати всіх кращих працівників в користь приватного сектора.

ОСТАТНІМИ ДНЯМИ в Конгресі ЗСА знову була сучаска в справі бюджету між Адміністрацією президента Джорджа Буша і Конгресом, але цим разом на тлі додаткового прибуткового податку старших громадян, які вже й так мусять платити додаткові оплати за користування медичним забезпеченням згідно з новими вимогами. Конгресові спеціалісти твердять, що цей додатковий податок створить велику надвишку, а Адміністрація згідно з новими дослідями більше говорить про дефіцит медично-забезпеченої програми.

ЗСА ВИСЛАЛИ 2,000 ВОЯКІВ ДО ПАНАМИ

Вашігтон. — В четвер, 11-го травня ц.р., амбасадор ЗСА Артур Дейвис розпорядився, щоб родини всіх американських дипломатів у Панамі переїхали в зону Панамського каналу, яку контролюють війська ЗСА, бо в середу прихильники генерала Мануеля Норієги побили обох кандидатів опозиції — Гермо Ендару і Гермо Форда. В той самий день прихильники Норієги напали на демонстрантів опозиціонерів. Багато людей поранено і два вбиті.

Наступного дня після цих кровопролитних подій, президент ЗСА Джордж Буш скликав засідання в Білому Домі для обговорення заходів, які можна було б застосувати проти військової хунти генерала Норієги і вирішив вислати додаткових 2,000 воєнків до Панами, де вже стационує 10,300 американських воєнків. Дж. Буш застеріг, що не виключає інших, більш гострих заходів для усунення диктатора Норієги.

Деякі країни заявили протест у зв'язку з узурпацією влади в Панамі генералом Норієгою. З офіційним засудженням дій Норієги, крім ЗСА виступили Іспанія, Аргентина і Перу.

Панамський уряд звинуватив міжнародних наглядачів у „втручанні до внутрішніх справ Панами”. Оно зіпсонієрів звинувачують у підставі виборних карток і фальсифікації результатів виборів.

Свідки розповідають, що воєнки спокійно стежили, як службовці з охоронних урядових частин били Ендару і Форда металевими палками. Обидва вони були перевезені до лікарні та як тільки Ендара вийшов з лікарні, його знову побили.

Оскільки міжнародні наглядачі свідчать, що Ендара здобув на виборах повну перемогу то є всі підстави визнати його законним президентом країни.

СССР ДОБИВАЄТЬСЯ БІЛЬШОЇ ДОПОМОГИ ВІД ЗАХОДУ

Вашігтон. — Газета „Нью Йорк Таймс” повідомила, що 9-го травня в Комісії у справах зброєння Палати Репрезентантів виступили російські представники, серед яких один з керівників космічної програми Р. Сагдєв, заступник директора Інституту ЗСА й Канади Андрей Кокошин і ще два працівники цього інституту. Під час обговорення історії холодної війни, обмеження озброєнь та інших проблем російські гості закликали Вашингтон більш конструктивно відгукуватися на потреби Москви бо, мовляв, прикволий допомоги Заходу може підняти головну опозицію.

Сагдєв пригадав, що в 1944 році совєти отримали велику допомогу завдяки другому фронтові й тепер знову дуже потребують, щоб ЗСА відкрили другий фронт.

На думку Сагдєва значення Стратегічної оборонної ініціативи обидвох сторін досі перебільшували, але тепер це питання більше не турбує Москву.

А. Кокошин поскаржився, що совєтські люди мало розуміються на тонкощах зовнішньої політики, а щоб рухатися вперед, дуже потрібна підтримка саме тієї частини населення. Багато представників совєтської армії скаржаться, що американські військові сили не зменшуються, а Совєтський Союз робить односторонні поступки в цьому плані.

Отже, як передбачав минулого тижня сенатор Джеймс Екзон, совєтські представники справді використали трибуну Палати Репрезентантів для своєї пропаганди.

Кореспонденти заявляють, що дискусія в Палаті Репрезентантів була досить мирною навіть тоді, коли коментувалася заява Діка Чейна про те, що перебудова не матиме успіху.

Що стосується міністра закордонних справ ССРСР Едуарда Шеварднадзе, то він минулого тижня назвав твердження Чейна „несерйозним і некомпетентним”.

У СВІТІ

НЕЗАЛЕЖНА БУДАПЕШТСЬКА газета „Май Неп” повідомила, що останки колишнього прем'єр-міністра Мадьярщини Імре Надя, страченого совєтськими катами в червні 1956 року, будуть спалені і поховані 16-го червня цього року. Церемонія поховання буде транслюватися мадярською телевізією прямо з будапештського цвинтаря „Май Неп” повідомила також про намір телебачення показати трисерійний документальний фільм про криваві події 1956 року.

НА ПОДВІР'І КУТАЙСЬКОГО педагогічного інституту в Грузії 76 осіб почали голодувати солідарності з хворими голодуючими, що перебувають у Тбіліській лікарні. Коло голодуючих студентів постійно перебуває до 3,000 осіб, готових кожної хвилини захистити кутаїських голодуючих. Їхні вимоги такі ж, як і вимоги голодуючих хворих у Тбілісі: допустити до лікування і розслідування обставин погрому 9-го квітня чужинських спеціалістів та звільнити політ'язнів. Була вислана телеграма на ім'я Горбачова з цими вимогами.

ЯК СТАЛО ВІДОМО, Совєтський Союз продав Лівії 15 стратегічних бомбардувальників „Сухой-24” далекого радіусу дії, здатного знищувати цілі на території Ізраїлю. Ці бомбардувальники були доставлені в Лівію у розібрано му виді на совєтських транспортних літаках. Через деякий час ССРСР частково підтвердив ці повідомлення чужинських пресових агентств, оголосивши, що шість літаків Су-24Д доставлені Лівії згідно з договором, підписаним ще три роки тому. Зброя є одним з основних джерел чужинської валюти для Совєтського Союзу.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ Гусейн прибув у Багдад, де він обговорить з президентом Іраку Саддамом Гусейном порядок денний призначеної на 23-го травня панарабської зустрічі на вершинах. З цієї метою у Багдаді і Аммані побував президент Єгипту Госні Мубарак. Король висловив президентові Гусейнові співчуття у зв'язку зі смертю брата його жінки, міністра оборони Іраку Аддана Гайрулі. За офіційною версією Гайрула загинув в летунській катастрофі, однак лондонський тижневик „Обсервер” вважає, що Гусейн просто знищив небажаного йому родича.

На Союзівці відбулися Загальні збори УСЦАК

Учасники зборів УСЦАК

(Фото: Андрій Олінець)

Союзівка (О.Т.). — Тут в приміщенні бібліотеки оселі відбулися чергові Загальні збори української Спортової Централі Америки і Канади, в яких взяло участь біля 30 управнених делегатів, що репрезентували активні українські спортові осередки: „Тризуб” Філадельфія, УСВТ „Чорноморська Січ” Ньюарк, СК СУМ „Крилаті” Йонкерс, К.У. СУМ — Америки, УСК Нью Йорк, КЛК, УАСТ Рочестер і КПС — Америка. Листовано виправдало свою неприємність УАСТ „Черник” Дітройт.

Збори відкрив уступаючий голова Роман Куціль, який привітав учасників, подав порядок нарад та зарядив однохвилинну мовчанку в пам'ять тих спортовців і активістів УСЦАК, що відійшли у вічність. Далше ведення зборами перелбрала вибрана Президія в складі: М. Борецький — голова, М. Шмігель — заступник і д-р Р. Сліж — секретар. Згідно з порядком нарад відбулося відчитання протоколу з попередніх зборів і його прийняття, а далше звітвання уступаючих референтів та ланкових.

Звітували: М. Стебельський, колишній голова Делегатури-Схід, ланкові — О. Лесюк, відбіванка, д-р Р. Сліж, плавання, Ю. Попель, лещатарство, інж. Р. Ракочий, теніс, Я. Козак, футбол, Ю.Храневич, настільний теніс, І. Чижович, голф, Р.Куціль за несприятельного ланкового шахів), О.Твардовський, пресовий референт, О. Напора, фінансовий секретар, Р.Куціль, голова, та Я.Петрик в імені Контрольної комісії.

Згідно із цими звітами, (Закінчення на стор. 4)

ДОПОВІДЬ В УМ

Нью Йорк. — Український Музей в суботу, 20-го травня ц.р., продовжуючи цикл доповідей на тлі виставки „Скарби давнього українського мистецтва — релігійне мистецтво XVI-XVIII століть”, влаштує у приміщеннях музею о год. 5-й по полудні доповідь, котру прочитає Стефанія Гнатенко на тему: „Львівська малярська школа у XVI-XVII століття”. Адреса музею: 203 Друга авеню.

СВОБОДА

SVOBODA (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
 Svboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
 Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
 UNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svboda"

Postmaster: Send address changes to
 Svboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
 Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В пошану матері

Цієї неділі всіх матерів Америки пошанується, як щороку, вже 75-й раз. І зовсім офіційно, бож якраз 75 років тому, 8-го травня Конгрес ЗСА своїм законом визнав другу неділю травня крайовим святом, що його відтоді святкують в кожному стейті цієї країни. У цей весняний, чудовий день діти кожної матері, від молодшої, починаючи, й до найстаршої, складають їй свій привіт і дарунки, а й загальною родиною приєднуються до святкування. Свято матері й існує для того, щоб дати вислів любові й пошани до матері, як такої, вона бо найголовніша особа кожної дитини, вже від Першої Праматері починаючи. Це ж завдяки її любові, відданості й витривалості міг на землі розвинути такий великий, міцний і всюдусущий рід людський.

За квітку, найвідповіднішу для матері, Конгрес тоді ж визнав — білу гвоздику, щоб вона символізувала материнські найголовніші прикмети: її ласкавість, її честоту і її невтомне про нас піклування.

Проте й раніше, ніж 75 років тому, День Матері був відомий у світі і в нас, українців, бо, як вірні християни, ми всі в травні місяці поклонилися Небесній Матері, а при Ній — шанували і матір власну, нашу неньку, якій завдячували наше життя.

У світі материнські святкування розпочалися в сивій давнині, ще в стародавній Греції, де матір обожнювали, бо вона була втіленням богині Реї — Великої матері усіх олімпійських богів. Святкування присвячені Реї відбувалися дуже пишно й урочисто в весняному місяці березні скрізь і по Малій Азії. З приходом християнства — ці святкування й обожнювання скерувалися на Церкву, що стала Церквою-Матір'ю для визнавців християнської віри.

В Україні не було окремого дня для шанування матері, але завжди в нас "матері" належало особливе місце. Народні пісні, народні приказки й прислів'я та загально народна традиція „ціни не складе" рідній матері. Мати стоїть на п'єдесталі в кожного українця, чому вислів дали українські поети й письменники, а слово „мама" — це правдоподібно перше слово, що його каже дитина, коли починає говорити. „Слово „Мати" велике" — святе слово — писав наш геній Шевченко, а народ український твердив, що „у дитини заболить палець, а в матері — серце", „Мати тоді сита, як діти не голодні", „Ніде нема краще, як вдома: чужина чужиною, а своя рідна сторона, як рідна матінка".

Тому легко українці в Америці прийняли це американське свято за своє, а оцієї неділі, 14-го травня, помолитися за матір до Божої Матері, прийдуць до подарунком до неї, що все витерпить, все простить і все зрозуміє. Бо нема нічого більш альтруїстичного під небом, як серце матері, яка турбується й ночей не досипляє ради нас, і благословляє нас, що ми їй не заподіяли б.

Щасливі ті, що своєю матір'ю ще принесуть квіти цієї неділі. А для тих, в кого її вже нема, все ж таки лишилася молитва до неї і за неї, а вона і з засвітів дасть нам свої материнське Благословення.

Любов Колєнська

МАМО! МАМО!

Парк. Смеркає. Сонце ще тріпочеться безрадно поміж кущами, ще боязко ступає по травах, ще борється з тінями. Воно нерado покидає землю. Скрізь пахощі... пахощі квітів, особливо ранніх конвалій, нарцизів, бузку і азалій. Від цього яось ласкаво на душі і легко, яось краще і дуже хочеться жити.

Уже майже немає нікого, мабуть тому, що це неділя увечері і в кожного на думці захопити відпочинок, заки надійде робочий день.

У парку на лавці Христина і Нестор. Дозвілля вмищується біля них — і від того їхні обличчя вдоволені і безжурні.

Нестор розповідає Христині про дерева, про їхні назви, коли найкраще і де їх садити, як доглядати і які то дива виходять, коли зацвітуть гілки з будь-якого дерева на інше. Христина цікаво. Та й ще любить вона Нестора, любить вона дерева, а від того й цілий світ. Від отих почувань він райдужний, і тому їхні зустрічі гармонійні і сповнені тепла.

Ось, — каже Нестор, — це катальпа, бачиш, яка вона розкішна, розлога, ніби зелена альтанка. Але коли вона починає ронити... і вриває на сліві, бо зараз же біля їхньої лавки зупиняється мале хлоп'я. Волосся його все у чорних блискучих кучерях, а очі неймовірно великі і темні-претемні. У руці хлоп'яті в'язка моркви. Хвилину воно стоїть біля них, а тоді, із зацікавленням глянувши на Христину і Нестора, з розгоном біжить по стежці, заглядає під кущі, розгортає їх. Здається, чогось чи когось шукає. А тоді він знову біля лавки. Вдивляється допитливо в Христину очі і каже: — Мамо?! — А потім ще раз: — Мамо?!

Нестор — він любить малих дітей — пробіє щось малюкові сказати. Розпитує, де його дід, де його мама... Але хлоп'я лиш похитуює головою, мовляв, він Нестора не розуміє. Тільки раз-у-раз кладе собі малий п'єстучок на груди і вдоволено вигукне: „Том! Том!" А потім, коли Нестор ще раз запитує, де він живе, хлопчик підводить руку і показує ген аж поза лавку, поза дерева, де видніс високий дім. І малий Том справді йде в напрямі цього

Я відчув, що у мого знайомого довге ідеалізування Заходу замінилося під впливом глибокого розчарування — ненависть...

Тут варто згадати те, що німецький генерал Кестрінг сказав у 1945 році американському полковникові, який переслухав його у справі військових відділів, що склалися із советських громадян, які боролися по німецькій стороні проти армії Сталіна.

„Ми німці", — сказав Кестрінг, — через незрозуміння, ненажерливість, некомпетентність і йгноранцію, змарнували найбільшу допомогу, яку будь-хто міг мати у війні з большевизмом. І в умах безчисленних советських громадян ми забруднили образ європейської культури і цивілізації... Ви не зрозуміли того, що я говорю вам тепер. У цих двох тижнях ви руйнуєте ці цінності другий раз, і це не тільки у матеріальному значенні. Ви руйнуєте ці цінності теж у душах усіх тих, хто поклав свої надії у ваше зрозуміння і допомогу..."

Насиль...а видача советських громадян опричникам Сталіна була другим розчаруванням українського народу, цим разом розчаруванням найбільшими демократичними державами світу, розчаруванням, яке не тільки руйнувало віру людей у гуманні принципи де-

Згідно зі сагою — стародавнім скандинавським прозовим народним епосом — першою європейською, дитиною рожденою коло 1003 року на північному континенті Америки був хлопчик скандинавського походження ім'ям Сноррі. Це була територія, яку кілька років перед тим відкрив був Лейф Еріксон...

Подібно, як інші скандинавські народи — шведи, норвежці, данці, ісландці та фінічі — походять із різних народів, які заливали Європу на протязі десятих тисяч років людської історії. Історична доля скандинавських іммігрантів в ЗСА не була інша від тих, що говорили своєю мовою, жили у своїх гуртах та працювали у поті чола на хліб насущний. Все ж таки скандинавську імміграцію англоамериканці вважали в ролі рекрутів для встановлення „американського способу життя". Було якимось, що в загальному їхні мови, релігії та культура знайшли „споріднення" у походженні австралонгів у англіїських поселенців. А тому, що вони були білі, англасакси, або повсякчасні з англійським походженням та протестантським називано їх теж „Wasp" („White, anglo-saxon, protestant"). Це була група, яка у тому часі мала великий економічно-політичний вплив. Це наставлення не відносилось до фінічів, бо їхня мова була відмінна і вони перебували з території царської Росії.

Чим же причинились американці скандинавського походження до будови ЗСА? Багато безіменних

Ярослав Татомир

НАШЕ ЗАВДАННЯ У ЧАС ПЕРЕБУДОВИ

мокрації, але навіть у зворотній розсудок західного світу.

Є зрозумілим, що велика частина населення України, яке пережило на протязі не цілого століття жакхливий ленінсько-сталінський геноцид і опісля два болочі розчарування, реагує з недовірою і обережно на всякі нові обіцянки і можливості.

Яка повинна бути сьогодні наша постава

З огляду на дуже скломпліковану ситуацію, яка сьогодні розгортається у Советському Союзі та з огляду на те, що сьогодні невідомо ще в якому напрямі реформи Горбачова йдуть і чим вони скінчаться, чи Горбачов утримається проти номенклатури, проти КГБ, проти московських „суперпатріотів" і т. п., українці у диспорі повинні стриматися від будь-яких „революційних" закликів, дораджувати чим вимог до наших братів і сестер в Україні. Але перш за все і за всяку

Юрій Р. Рибак

СКАНДИНАВСЬКА СПАДЩИНА В АМЕРИЦІ

працювали на ріллі, у лісах і при обрібці дерева, як теж, як інженери. Можна було їх зустріти, як електриків, будівничих, меблярів, робітників при автах, винах, залізничні та літаках.

Ось багато шведів відбудувало Чикаго після великого вогню у 1871 році. Норвежець Оле Сингстад проєктував у Нью Йорку Голден Танел, який відкрито у 1927 році для живих автотомобілів. А. Лінкольн та Квінс Мідтаун тунелі проєктував данський архітект Нільс Поульсен. Інший давнє Вілліам Кнудсен був президентом Джерсел Моторс та мобілізатором воєнної індустрії під час Другої світової війни. Цілий ряд шведських індустріялістів писано у анналах американського виробництва. Згадаймо тут тільки такі імена, як: Вінсент Бендікс — автомобіліст — Джордж Істмен — фотокамери... А хто подорожує, обзніаний з міжнародними готелями, що їх зорганізував Конрад Гілтон норвежець з походження... А хто літає, тому відомо, що епохальним пробом у розвої летунського транспорту був успіх шведа Шарля Ліндберга, який вперше одинцем перелетів Атлантийський океан з ЗСА до Європи!

У науковій ділянці скандинави дали ЗСА кілька лауреатів нагороді Нобеля теж у ділянках біохемії

II.

ціну ми мусимо уникати всього того, що може поділити нас і, що може зв'язати наш час і нашу енергію у взаємних оскаржуваннях, у взаємнокритиці, полеміках і взаєморозриві.

Бо перед нами стоїть сьогодні великий, священний обов'язок: віддати весь наш час і всю нашу енергію на спрямування уваги американської, канадської, британської, французької, австралійської і т. п. преси і телебачення на Україну, на її стремління до волі, на її жакхливі гололостки під советською владою і т. п.

Створім інформаційну сітку

З цією метою ми повинні вже вквітці (це треба було почати вже бодай тридцять років скоріше), зорганізувати й урухомити у країнах нашого поселення мережі кореспондентів, які постійно інформували б країни нашого поселення про все, що діється в Україні, а теж про минулі гололостки нашого народу і т. п. У кож-

ній країні таку мережу кореспондентів очолювала б центральна на милість Бога — понапартійна!), а по більших містах чи скупченнях наших людей, оточуючи проводили кореспондентів. Такий апарат був би в постійному телефонічному зв'язку і діяв би, висилаючи на заклик і за інструкціями централі, коли потрібно, тисячі листів і телеграм до конгресменів і сенаторів, до Президента і високих урядовців, до часописів, журналів і до поодиноких журналістів, до радіостанцій і телевізійних мереж до деяких організацій, визначних духовних осіб і т. п. Крім цього такий апарат закуповував би в міру потреби цілосторінкові звернення у часописах і журналах, і т. п.

У будові такої мережі кореспондентів дуже велику роллю могла б відіграти українська студентська молюдь, студентські організації, Пласт, школи українознавства і т. д. Між іншим, дуже активну мережу кореспондентів мають у ЗСА жиди.

Ми не знаємо, що доля несе українському народові на найближчі тижні, місяці і роки. Але ми знаємо, що будова апарату, який кожночасно, постійно інформуватиме світ про події в Україні, була б бодай частинною охороною проти нових злочинів червоної Москви в Україні.

Мондейл та обидва, збігом обставин, зі стейту Міннесота та норвезького походження; данського походження сенатор з Тексасу у Ллойд Бенсел програв був минулого року вибори на цю саму позицію.

Скандинавська імміграція у ЗСА затримала стереотипний характер загальної імміграції, що проявляється між генераціями, коли діти забувають мову батьків, або почувати сильнішіми у англійській мові і тут освоюють вершини успіху. Ось, наприклад, відомий американський поет та біограф президента Лінкольна Карль Сендберг (1878-1967, це — дитина шведських поселенців).

Серед скандинавів є теж особи, які дорожать своїм етнічним минулим і стараються продовжувати студії спадщини на одному із скандинавських каледжів в Суомі каледжі в Ганкуку. Миши, дає змогу двоюмвних студій у фінській та англійській мовах.

Простудіювавши, тільки у загальному, дається уже відчуття, що серед скандинавців наростає проблема у продовжуванні традиції. У великих сільських районах живуть групи ще вірні збереженню спадщини. Але „міський" елемент хоч є надалі конструктивною силою у розвої економіки і культури країни, то однак визнає себе радше повністю американцями без зазначення походження. І яка ж шкода, що оці всі набути культури, що вони вкладають у мозаїку Америки затрачують своє оригінальне етнічне забарвлення.

І хоч ситуація доволі складна, вони обом вибухають сміхом. До них повертає свою голову Том і собі сміється, а ніжки його дрібтять ще з більшим темпом.

— І подивися на малого... Таке, що ледве від землі підніслася, а нічого не боїться. А ми двоє такі спанталічені, ніби це не він, а ми заблукалися. Однак скажи мені, Несторе, як це можливо, щоб його мама і досі за ним не шукала?...

— І Христина безрадно розводить руками. Вони зупиняються, а з ним Том. Радіють і вирішують повернутися до парку: може хтось там за малим побивається?

У парку тихо. І ні живої душі. Їх щільно оточують дерева, ніби темний загадково зловісний мур.

— Ну?..

— Ну... — відповідає Несторові тим самим тоном Христина. І обое, здається торкнені однаковою думкою, повертаються до тієї домівки, на яку вказував ім чорноволий „вагабунда". Зупиняються. Коло них Том. Він преспіюючи гризе моркву і підстрибує на одній нозі, ніби нічого. Христина щось швидко передумує.

— Несторе, ти тут почекай з малим, а я піду до отого чоловіка, що потойбіч дороги майструє щось коло свого авта. Піду і запитано, ачий він знає, звідкіля оце наше мале прийшло. А то, чого доброго, нам дійсно доведеться брати його додому до нас.

Христина прудко переходить вулицю і говорить з тим чоловіком, але він не знає, хто це Том, хто його батьки, хоч обіцяє Христині потелефонувати на поліцію. Покищо іншої розв'язки нема. Відходячи, Христина каже, що тепер вони вертаються до парку і там їх можна буде знайти.

Ідуть. Враз Том махає ім на прощання рукою, тією самою, що в ній є в'язка моркви, і зникає в домі, над яким розпростерся високий клен і горять на веранді світла. Ше мить, і Христина з Нестором бачить, як хтось — може старший брат хлопчика — не надто лагідно хапає малого за комір і веде вглиб хати, що на ній показував малий Том.

Христина і Нестор, проте, розгублені вкрай: „А що, як хлопчик мешкає не тут? Що тоді? Хіба чекати на поліцію". Ратом перед ними з темряви вириває якась жінка і схвилювано каже:

— Вибачте, ви може бачили малого хлопчика? Я поїхала за орудками і залишила його на свого мужа. Але

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про один День Матері

В Америці про День Матері забути не можна. Пригадують його вже найменші місяці наперед усіми засобами реклами, бож треба продати якнайбільше товару, якнайбільше квітів, чи коштовних речей.

Уляна також не забула — адже хто інший, як не вона, мусить придбати подарунки для двох матерів старшого покоління, а і дітям треба дати востантій тиждень перед тим святом більше „кишенькового" гроша, щоб мали за що купити для неї квіти. Ціле щастя, що школи дають про те і продають скромні гачки із квітами в наведір'я Дня Матері.

У це наведір'я відбуваються вдома дискусії, як поділити день, щоб стало часу на поїздку до двох матерів, відвідати в церкві і підготувати шкільних задач. А ще до того Ігор доконче хоче увечері бачити важливий матч безболу. Про те, що дома є мама — ніхто і не згадує.

Але Уляна все ж надіється, що в тямниці діти з Ігорем щось підготують. І справді — в неділю, коли у неї єдина можливість довести поспати, раннім ранком з'являється біля її ліжка всі, включно з псом, з голосним вітанням: „Happy Mothers Day".

Хто вдумав цю традицію, що для мам найбільшим подарунком має бути сніданок у ліжку? Уляна не терпить снідати перед душем і помиттям зубів, але піднос уже в неї на ліжку, а діти зі зацікавленням питають, чи її сніданок смакує. Мала Аня, розуміється, приготувала булку із горіховим маслом — своєю улюбленою їдою, (якої, до речі, Уляна не терпить), а Ромко сам всмажує яєшню, що була тверда немов „підшоша". Каву приготував „сам" Ігор, але і вона не була така, як Уляна звичайно варила. Не зважаючи на це по-геройськи все з'їла, бо, автори „неспорідняки", тількино прилядалися. Відтак на чергу прийшли подарунки: децю зів'ялі квіти, що їх діти вже два дні тримали, заховані перед мамою у шафках під своїм убранням, і „сексозна" нічна сорочинка від Ігоря, хоча він знає, що Уляна вже від довгого часу спить постійно в т. зв. „джаггінг-сумі" — спортивному костюмі.

Уляна джуквала, а рівночасно думала, що час летить і треба підготувати святковий одяг для дітей і

вже поспішати, бо до церкви далеко.

І так у поспіху проходить уже цілий день „п'єсвяті". Після Служби Божої поспішали на полуденок, до однієї із матерів, вона бо не любила спізнень, ще до того, як інші діти мали прийти. Полуденок проходить у децю піднесеному настрої, бо мама була лиха, що мусіла підготувати їду на стілочки осіб, як могла б була обідати з чоловіком у ресторані. Але традиції побажань не можна оминати. Скоро після полуденка всі прощалися, залишаючи маму із горючому брудного начиння, бо „мама ця мас машину, яка за неї помиє".

Дорога до „другої" мамі була дова і повільна. На автостраді роїлося від авт, що також їхали наповнені подарунками і квітами. Діти весь час сварилися між собою, а Ігор заявив, що йому після вина „зібрався на сон" і Уляна мусіла рад-не-рад провадити авто.

Мама Ігоря привітала їх, як звичайно, децю вражене, бо „чому так пізно" і „чому не є голодні, як вона так працювала в кухні для них". Отже, їли насилу, всміхалися і старалися вести присмуси розмови. Коли Аня заявила, що „позано почувається" була нагода починати гостину і вирушити в поворотну дорогу. Вона не була краща, як попередня, а до того мала Аня, як часто після довгої їзди автотом, захворіла на шлунок і прийшлося з'їздити зі шляху та чистити авто.

Мовчки зайшли у свою хату. Ігор кинувся до телевізійного апарату, бо важливий матч уже давно розпочався, Ромчик ствердив, що забув, у школі зшиток із завданнями, а Аня з плачем пішла прямо у ліжку. Про свято мамі не було і мови.

Вквітці в хаті втишилося, Уляна передоюнулася із святоїчної суєнки у вигідній спортивній костюм, скинула черевики на високих каблучках, сіла у глибокому кріслі вітальні і примкнула очі. Хвилину не думала про дітей, чоловіка, який, задивлений у стелю, у телевізії, забув про неї і цілий світ.

І це була найкраща хвилинка в її день, День Матері...

О-КА

Богдан Кравців

Мати

То сон її четвертий рік в неволі — вона ж зосталася сама, єдина. Прийшли до неї добрі друзі сина: — „Матусю, дайте зброю нам, пістолі!"

Принесли їм зо схованки в столі — і хрест кладе рука кістлява, синя: — „Щаслива вам дорога та й година!" — І слози їй закапали поволі.

— „Чого ж? Не плачте!... Прийде син з в'язниці... А мам, матусю, ніч пошле уочу!" Вмояють щитують її словами.

І мовила втираючи зіниці:

— „Ні, ні!.. Облиште!.. Це я тільки плачу, що син... мій син не піде ніч з вами!"

1932

він, знаєте, які чоловіки?... — задивився на футбол, потягнув з кухлі пиво і забув про все. А малий зник. Я вже перебігла дорогу, що веде внизу попри парк...

— Якщо ви живете в цьому домі, що тут... і Христина какує на освітлену веранду, — то ваш хлопчик вже в хаті. Ми щойно його привели, а, радше, він привів нас. Ми певно з вами розминувалися...

Жінка, здавалось, після великого напруження набирала віддиху:

— О Боже, яке щастя! А то знову пропав би... Тому кілька місяців він у густому натовпі загубився від своєї матері. Якби бачили, як він увесь трисився, який він був переляканий! Повторював лиш своє ім'я і плакав: Мамо! Мамо! — Тож ми його не могли знайти, так бо бідолашне було. Зразу зголосили цей випадок на поліцію. Там приютили його доки по нього хтось не зголосився. По якомусь часі зателефонували до нас, щоб ми забрали Тома, бо ніхто за ним не прийшов. Сказали ще нам, що як ми згодні, то хай покищо він буде з нами, а вони розшукують далі. А в мене самої аж п'єтеро і достатками не грішимо... Та що, поробиш! — так мені його жаль було, що я до себе цього малюка пригорнула. Привикли ми вже до нього, полюбили, як рідного... Тільки нічого говорити він не хоче чи не вміє, чогось бавиться з моїми дітьми. Але мовчить... Та й дуже треба на нього вважати, бо кудись раптом висковзне з хати, наче той в'юн, і бігає по парку вколо, розгортає хаші і кличе: Мамо! Мамо! Мені здається, що воно, біднякото, і досі мамі не забуло і шукає її... — Враз замовкла, мов би струна якась обірвалася у її душі.

(Закінчення на стор. 3)

Напередодні великого концерту з нагоди двох ювілеїв

Хор „Думка“

У великодньому часі, коли майже перед кожною церквою у всіх менших і більших скупченнях українців діаспори під звуки дзвонів розносяться милозвучними тонами молодісні співу, на обличчях являється тепла усмішка. Гаїлка! Вона вже знову залучала навіть там де ще до недавня мусіла мовчати. Ці весняні хоровади та обрядові пісні походять ще з часів передхристиянської доби. Хоровади й танки випроваджувалися тоді „під пісню“ одноголосно а багатоголосний спів і інструмент, який підтримував ритмічний хід прийшли пізніше. З приходом християнства постали молитовні пісні, які відзеркалювали глибоку релігійність нашого народу. Їх плекали та розвивали церковні братства.

Виявом постійного плекання церковної музики були музичні твори діяльного і визначного композитора XVIII сторіччя Дмитра Бортнянського, які до сьогодні належать до найкращих релігійних творів та були окрасою святкових концертів з нагоди святкування 1000-ліття Хрищення України. На початку XIX століття прийшов замінний зворот до народної творчості а з ним велике зацікавлення народною пісню, яка є відзеркаленням історії українського народу.

Пісня тісно зв'язана з життям народу зображувала всі події даної епохи та захоплювала багатством настроїв, силою почуття та глиби-

ною думки. Композитор і диригент Микола Лисенко, якого слушно називають „батьком української музики“, компонував і оформлював народні пісні десятиліттями, беручи їх за основу своїх великих творів, які стали музичними перлинами та улюбленими творами слухачів до сьогодні. Розпочав М. Лисенком працю продовжували композитори К. Стеценко, М. Леонтович, О. Нижанківський, Д. Сичинський, Г. Топольницький, Ф. Колесса, М. Вербицький, А. Вахнянин і інші.

В тім часі почали творити добрі хори, а в 1919 році Українська Республіканська Капеля на чолі з диригентом і композитором Олександром Кошиком принесла славу українському народові своїми надзвичайними успіхами в Європі, Америці, Канаді і Мексиці.

Новий, дещо модерний напрям внесли в хорову музику композитори новішої доби як П. Козичийкий, М. Вериківський, Л. Ревуцький, М. Колесса та корифей української музики недавнього померлого С. Людкевича. На жаль в підсвітковій Україні, де були добрі професійні хори, можна було виконувати лише деякі з цих творів. Так як в нашій історії та літературі, в творчості давніх композиторів вже хоч частинно заповнюється цензуровані „білі плями“ і є надія, що сучасні композитори будуть мати ширше поле до пошуку.

В 1950-их роках, коли хвиля нової еміграції вилнула до Америки й Канади при створенні вже першою еміграційною культурних осередках, або зовсім самостійно творили хори. В тім часі був створений чоловічий хор „Думка“. Ще здається зовсім недавно „Думка“ відсвяткувала свій 30-річний ювілей, а ось вже перед нею зовсім недалеко величний концерт в репрезентативній залі Ейверсі Фішера Голл (Лінкольн Центр) який ця дуже активна наша мистецька одиниця буде відзначувати своє 40-річчя враз із 95-річчям однієї з наших найстаріших та найбільш заслужених установ на поселення, якою є Український Народний Союз. Тому кілька тижнів члени хору „Думка“ (яких доволі велика частина є з членами УНСОУ) на бенкеті

з нагоди 95-ліття УНСОУ, слухаючи змислової доповіді головного передсідника д-ра Івана Фліса, мала нагоду довідатися про невідомі обставини наших піонерів, серед яких довелось ставити підвални для цієї тепер такої великої і сильної організації. Особисті відзначення, як теж відзначення в пресі та часте поміщення фотографій заслужених союзівців, свідчить про те з якою вдячністю ставиться УНСОУ до будівничих своєї організації.

Одну з великих заслуг УНСОУ з його зрозуміння для праці наших мистецьких одиниць, яким він від найдавніших часів постійно допомагав, уможливує їх існування, а в початках покликали інші організації навіть творити їх, влаштовуючи майже всі імпрези. Сорокарічний безперервний час існування однієї хорової мистецької одиниці говорить вже доволі багато. Творчі хори „Думка“, про яких вже не раз писалося на сторінках „Свободи“, а яких вже багато немає між нами в особах незабутніх Л. Крушельницького (Львів), інж. В. Богачевського, д-ра Б. Карпівича, інж. Б. Рака (Дала) та інші може й не уявляли собі, що ця одиниця проіснує такий довгий час. Вона проіснувала перетворюючись згодом у мішаний хор з диригентом: інж. І. Жуковським, О. Микитюком, д-ром І. Соневичем, І. Дзорожним, О. Берником та зараз Семіном Комірним. Про високий рівень хору можна було прочитати в нашій та чужій пресі. Последня мистецьких здобутків „Думки“ з товаришеским життям хористів у тісній співпраці з громадством було завжди гідне подиву.

Часи й обставини змінюються, а з ними стиль та рівень життя наших емігрантів, а з цим і обличчя хору „Думка“, що на це корабель перепливала пресним й бурхливим хвилі свого життя. Після пожежі УНДОУ Український Спортивний Клуб „притулив“ „Думку“ в своєму гостинному домі, даючи їй аж до сьогодні „теплу братню допомогу“ на кожному кроці.

Членів хору, які були активними від самого початку залишилися дуже мало. Між ними наш енергійний голова хору Ігор Раковський, який не дає до сьогодні „Думці“ „пропасти“. Він був цією рушійною силою, що збудила песимістів і спільно з великим приятелем хору, знаменитим організатором і бандуристом Володом Луцевим, активними членами Управи та солідним бюро Марійки Гальбиг повила „Думку“ по Європі. Відбулися два дуже успішні турне по великих містах Англії, Німеччини, Австрії й Франції. Не можна не згадати двох Архисейських Богослужб у Мюнхені та у велетенській катедрі у Франції (Страсбурі), яку відвідали „думкарі“ спільно з церковним хором з Пассеїку під проводом колишнього члена хору „Думка“ талановитого диригента згаданого церковного хору, Зірки Берези. Кілька досвідчених, добрих співаків цього хору залишилися на постійно членами „Думки“.

Важко було б хорові досягнути своїх успіхів без талановитого „динамічного“ диригента С. Комірнова. Власне з його особистою пов'язаний кільканадцятирічний останній етап діяльності хору. Він поспіває новий репертуар з давніми музичними перлинами. Вдала інтерпретація та надзвичайна сила почування, які він старався передати хоровими творами, в кожного з них в індивідуальному, різноманітному характері. З любов'ю до української пісні, підкріпленою любов'ю до рідного Закарпаття, де він виріс і де розпочав свою кар'єру диригента враз із сорокаріччям хору С. Комірний обходить сорокаріччя свого життя. Його бажанням є щоби ювілей „Думки“ і УНСОУ був відзначений найбільш урочистим концертом і докладом всіх зусиль у підготовці до нього.

Пригадуючи читачам в загальному традиції нашої хорової мистецтва, думаємо, що програма концерту 17-го вересня у Ейверсі Фішера Голл буде дуже цікава і багата. Участь в концерті візьмуть крім хору наші передові мистецькі сили, заслужені нашої громади солісти як Марта Кокольська, Марія Лисогір, Ед Іванко, Рома Прийма-Богачевська та Дарія Генза. Всі вони в минулому виступали з хором „Думка“ на імпрезах для української громади.

О. Гасцька

Шевченківський концерт у Ньюарку

Громада Ньюарку і околиці відзначила світлий ювілей відзначила великим концертним заходом 12-го вересня в залі Народного Дому в Ірвінгтоні. Був це особливий концерт, бо програму презентували діти і молоді місцевих шкіл та молодіжних організацій, віддаючи поклони великому постові і громадянинові.

Горді можуть бути українські діти, що їм припала честь звеличати чистим українським словом Тараса Шевченка, а вчительками виховникам призначення належить за працю і приготування програми. Духовство всіх трьох місцевих церков і багатолюдна громада втішались виступом української молоді.

Концерт відкрив привітальним словом Михайлом Дзіман, голова Відділу УККА на повіті Ессекс, вітаючи всіх, що заповнили ширь великого залу. Промовця д-р Лев Чирівський проаналізував величествію творчості поета, ілюструючи уривками із поем широкую скалу Шевченкового слова на тлі його трагічного життя.

Звучали окремі точки програми, гомоніло Шевченкове слово зі сцени у піснях і віршах. Почали малювати з музичного дошкілля піснями і музичною вправою, складаючи великі букви у привіт „Поклін тобі, Великий наш Пророче“. Навчили маленьких діточок Марта Савицька, директор дошкілля, а графічно оформила мисткиня Маріка Голіна.

На зміну виступили діти садочка школи св. Івана у гарно декорованій сцені, неначе у живій образі українського побуту. Діти деклювали уривки поем, а закінчили пісню „Мово рідна...“. Цю точку підготувала вчителька Наталка Кудрик.

Діточі хори виступили двічі. Діти із садочку і учні двох нижчих класів відповіли дві пісні на слова Шевченка „Садок вишневий“ і „Сонце гріє, вітер віє“. А великий шкільний хор заспівав п'ять пісень: „На вулиці невесело“ і „Тра-ля-ля, на базарі була“ (композитор В. Заремба), дві пісні, скомпановані М. Лисенком: „Ой маю я оченята“ і „Ой стрічка до стрічки“ та Я. Степанова „Утопала стежка“. Диригент Марія Волянська, а фортепіано-

вий супровід Адріан Гельбіг.

Три деклямації зачитувалися у різному оформленні. Поему „Сестри“ деклювала Лариса Гумовська, а вірш Бориса Грінченка „Шевченкова могила“ збірною деклямували учні „Рідної Школи“.

І вквітлі у мальовничій сцені шість дівчат і один юнак в народних строях докружили бандуриста решетувавши поему „На розпутьї кобзар сидить“. Заповідала Люба Генсдор, а участь брали: Оксана Андерсон, Джесика Бодневич, Богдан Бодневич, Христина Рак Брава, Леся Винарчук і Наталка Кудрик, члени Пласту і СУМА, та Степан Качурак, бандурист. Точкою уложила і підготувала Іванна Кононіч.

У музичних точках Рома Хульо, учениця Українського Музичного Інституту класу Галі Клим, відіграла на фортепіані три твори українських композиторів: М. Лисенка „Запорізький марш“, Н. Нижанківського „Предлюддя на гуцульську тему“ і М. Фомека „Предлюддя гіс-моль“. Бандуристи Оля Ходола і Степан Качурак заспівали три пісні у супроводі бандури: „Тополь“, „Встає хмара з-за ліману“ і „Бандуристе, орде синій“.

Трагічним Шевченковим „Заповітом“ закінчено святої програму. До успіху концерту причинилися вчителі і парохіальної школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку під проводом диригенти Сестри Марії — Наталка Кудрик, вчителька садочку; Марія Волянська, диригент хору; Марта Савицька, директор музичного дошкілля, Іванна Кононіч, незаступима виховниця молоді і мистецький доранчик, та всі вчителі і батьки, що служили порадкою і поміччю. Від Відділу УККА багато праці вложила Ірина Басняк, імпрезова референта, а сцену оформив Федір Лушинич, колишній декоратор.

Програму виконали учні і учениці та діти садочка школи св. Івана, учні і учениці „Рідної Школи“, найменші діти із музичного дошкілля, молоді Пласту і СУМА, декляматорка із православної громади, бандуристи та молоді піаністки.

Дора Рак

Мамо...

(Закінчення зі стор. 2)

Хвилину вона ще стоїть, а тоді поспішно йде геть: — Мені пора... Діти певно голодні... Дякую вам! Коли б не ви... а тепер уже, нічим не турбується. Христина і Нестор повертаються додому. Ідуть поволі. Бо й задумались над чим є і втомлені трохи. І враз Христина каже: — Ти знаєш? Ти знаєш, як дуже до серця припав мені оцей хлопчик? Дивно, але мені тепер жаль, що його вже з нами немає. Такий малий смішачок, такий милий і збиточний оцей Том, а такий безталанний... Нестор бере її за руку і очі їх зустрічаються у ніжному зрозумінні.

Христина і Нестор ще не раз бачили в парку свого малюка з в'язкою моркви, але тепер він завжди був з кимось із старших. Далі непосидючий і жвавий бігав він по стежках, врядаючи зупинюючись і розгортаючи куші, а очі його, великі, іноді зі скарпою савілля, в той момент були сумні, бо дивилися й шукали-шукали...

Проте Христина і Нестор, здається, Том не пізнавав. Правда, побачивши їх, він приязно усміхався, але погляд його шов до них, наче з далекої-далекі віддалі, з-поза якої, либонь, умишлась йому мама.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТІ

У світлу пам'ять померлих дорогих осіб на українській студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Ярослава Кукіля — \$1,000 у п'яту річницю смерті мужа, бл. п. ІВАНА КУКІЛЯ.
Марія Пасичник — дружина, Ульяна і Максим, Роман і Джен та Павло — діти — \$500 у шосту річницю смерті чоловіка і батька, бл. п. ІВАНА ПАСИЧНИКА.
Мироплава і Ярослав Зубаль — \$500 у третю річницю смерті брата, бл. п. о. МИКОЛИ ЗУБАЛЯ.
Ніна і проф. Омельян Прицаки — \$100 у пам'ять св. п. ЛЮДИМИЛА ДЕМІДЕНКО.
Васа Бачинська — \$100 у першу річницю смерті тата, бл. п. ВОЛОДИМИРА БАЧИНСЬКОГО.
Ольга і д-р Роман Мороз, м-р Михайло Рубич, д-р Михайло Семчишин — по \$50, Неоніла Кравців — \$20 замість квітів на могилу св. п. д-ра МИХАЙЛА ПОГАЗИ.
Яків Рудик — \$50 у 12-ту річницю смерті дружини, бл. п. ЮСТИНИ РУДИК.
Юрій Оленісний — \$50 у пам'ять брата, бл. п. д-ра БОГДАНА ОЛЕНІСНИЧОГО, у 15-ту річницю його смерті.
Адріан і Лідія Стецьки — \$30 замість квітів на могилу вуйка, бл. п. ЯОСИФА КЕРПЯЗИ.
Микола й Олена Климишини — \$10 у пам'ять бл. п. СТЕФАНА ПУЖЕЦЬКОГО.

Дякуючи жертвувачам за пожертвування линею до Господа з молитовними проханнями, щоб дарів Померлих вічний спокій і радість.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Оксана Кузьма

„Ослав'яни“ у Гартфорді

Ансамбль „Ослав'яни“ відкрив свій виступ у Гартфорді, Конн., традиційним українським хоровадом привітом та безсмертними Шевченковими „Думами“.

Напевно більшість присутніх, які вквіт заповнили зал, чули вже виконання Шевченкових „Дум“ різними хорами, під орудою більш і менш професійних диригентів. Та спів „Ослав'ян“ промовив до серця слухачів якраз не багатством хорової інтерпретації, але ширістю і переконливим переданням змісту пісн. Не можна було дивитися на їхні усміхнені молоді обличчя без зворушення. Це ж бо вони посвятили свій час і молодечу енергію, щоб привезти нам з далекого океану подих рідних земель, гомін Карпатських гір. У своєму фольклорному ансамблі, який складався переважно з молоді у віці від 16 до 20 років, вони поповнили нас у мандрівку по нашій далекій батьківщині.

в мандрівку, яка провадила нас не у концертний зал музичних академій, театрів, але стежками забутої сільської церкви, на зелені майдани та доріжками пішних там, де маки шептали між житами. Вони відтворили нам пісні і танки з різних частин нашої землі.

У своїх танках-хоровах „Ослав'яни“ неначе промовляли до нас: „Ви, земляки, в багатій країні Вашингтона, пам'ятайте, що у нас там на далекій Лемківщині б'ються серця, сповнені любові до всього українського. Ми приїхали заявити вам, що ми живемо, працюємо і пам'ятаємо слова великого Кобзаря“.

Деякі танки, що їх виводили наші гості, сягають ще дохристиянських часів в Україні. Так коло волинич колись наші легіни і дівчата приїхли весни звеличували та квіт папороті-щастя шукали. І ніся їх спів горами, полями, зливаясь з шумом смерек і шепотом Черемоша.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІСЬМОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ФУНДАЦІЯ УВУ
організує ДЕВ'ЯТУ з черги 5-ТИЖНЕВУ СТУДІЙНУ ПОІЗДКУ „СТЕЖКАМИ БАТЬКІВ ПО ЄВРОПІ“
від 4-го липня до 8-го серпня 1989 р.
для студентів 18-24 року життя під керівництвом проф. Петра Гоя, і проф. Василя Лущика
В ЧАСІ ПЕРЕБУВАННЯ В МЮНХЕНІ, крім курсів: односторонні поїздки в Альпи і оглядини історичних замків — „вікенди“ — Гарміш, Зальцбург, Миттенвальд, Аугсбург, Відень, Дахав і Пух, де спочиває правнучка князя Володимира Великого — Блаженна Едіґа.
Згодом: Венеція, Рим, Монте Кассіно, Помпеї або Капрі, Соренто, Монте Карло, Женева, Вілларс, Монтро, і Париж.
Як частина студійної поїздки, СТУДЕНТИ можуть одержати кредити за один або два курси (Elective or Independent Studies). Оплата за курс 110 ам. дол. (див. USA за 3 кред. від 600-1,100 дол.).
1. Слов'янська культура і цивілізація (3 кредити) (Elective).
2. історія Східної Європи (3 кредити) (Independent studies).
3. Семінар — Українці в діаспорі: вибрані проблеми.
4. Три кредити влюбій ділянці і німецького університету за попереднім домовленням з Вашим коледжем чи університетом (Independent studies).
КОШТИ: дорога літаком LUFTHANSA до МЮНХЕНУ; EURAILPASS 1-ої класу, повне утримання в інтернатах три тижні; готелі, частинне харчування, автобус на льодовальні і цілоденні прогулянки в Альпи, в Римі, в Дахаві, Пуху, Парижі, Відені, і інші — повний кошторис за 35 днів \$2,885.00.
Є ШЕ ДЕКІЛЬКА МІСЦЬ, ПРОСИМО НЕГАЙНО ЗГОЛОШУВАТИСЯ ЗА АПЛІКАЦІЯМИ НА СТУДІЙНУ ПОІЗДКУ І СТИПЕНДІЮ до 25-го травня 1989 р.
а) В справі програми і стипендії: д-р Петро Гой, тел. — (212) 254-1571 у вечірніх годинах 10-12 або на адресу: UFU Foundation, 203 Second Ave., New York, N.Y. 10003.
б) ТРАНСПОРТ: літак, Eurailpass, звертатися негайно на адресу відомої української агенції (залучуючи чек на 200.00 дол.).
KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003. Tel.: 1-212-254-8779

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ у НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
запрошує своїх Членів і Прихильників на ДОПОВІДЬ
Стефанії Гнатенко
асистента директора Українського Музею в Нью Йорку на тему:
„КНЯЖИЙ І СЕРЕДНЬОВІСНИЙ ЛЬВІВ“
ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ ТА ЇХНЯ РЕСТАВРАЦІЯ
Доповідь буде ілюстрована численними прозірами
В музичному інтермеццо „ПІСНІ ПРО ЛЬВІВ“
у виконанні ХРИСТИНИ КАРПЕВИЧ, сольно-спів,
при фортепіановому супроводі проф. ЮРІЯ ЦИБІРІВСЬКОГО
Імпреза відбудеться в п'ятницю, 19-го травня 1989 року
Початок о годині 7-й веч.

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ГАНТЕРІ
Мистецький керівник —
І. СОНЕВИЦЬКИЙ
ПРОГРАМА на 1989 рік

Субота, 1-го липня, год. 8:00 вечора
ІНВІГУРАЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ ПОСТІЙНОЇ ВИСТАВКИ В „ГРАДІ“

Субота, 22-го липня, год. 8:00 вечора
ЛІПЕЯ ВОЛЯНСЬКА (сопрано)
при фортепіані Ю. ЦИБІРІВСЬКИЙ

Субота, 29-го липня, год. 8:00 вечора
НЕСТОР ЦИБІРІВСЬКИЙ (челю)
ОРЕСТА ЦИБІРІВСЬКА-МЮЛЛЕР (фортепіано)

Субота, 5-го серпня, год. 8:00 вечора
ВЕЧІР КАМЕРНОЇ МУЗИКИ під кер. Т. ГРИНЬКОВА

Субота, 12-го серпня, год. 8:00 вечора
ТОМА ГРИНЬКІВ (фортепіано)

Субота, 19-го серпня, год. 8:00 вечора
КОНЦЕРТ-БЕНЕФІС
ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ „ПРОМІНЬ“ під кер. Б. ВОЛЯНСЬКОЇ

Неділя, 20-го серпня по популярні
ПОКАЗ ІСТОРИЧНОЇ НОШІ (64-й ВІДДІЛ СУА)

Субота, 26-го серпня, год. 8:00 вечора
Світлої слави український скрипаль
ОЛЕГ КРИСА; при фортепіані Т. ЧЕКИНА
(спеціальний концерт)

Неділя, 3-го вересня, год. 8:00 вечора
Світлої слави український піаніст
ОЛЕКСАНДЕР СЛОБОДЯНИК
(спеціальний концерт)

Квитки — \$5.00 (для членів і сеньйорів), для інших — \$7.00.
Квитки на спеціальні концерти і Концерт-Бенефіс — \$10.00 (для членів і сеньйорів), для інших — \$15.00.

КУРСИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Писанки (15.00)	С. Зелик	31. VII — 4. VIII	(10:00-11:30)
Кераміка (15.00)	С. Зелик	31. VII — 4. VIII	(11:30-1:00)
Горілки (15.00)	Л. Зелик	7. VIII — 11. VIII	(10:00-11:30)
Вишивання (15.00)	Л. Волинська	7. VIII — 11. VIII	(11:30-1:00)
Печиво (15.00)	Я. Стасюк	14. VIII — 18. VIII	(10:00-11:30)
Бандура (15.00)	Л. Чорна	14. VIII — 18. VIII	(10:00-11:30)
Танки (20.00)	О. Базилевська	14. VIII — 18. VIII	(11:30-1:00)
Співаки (25.00)	М. Соневицька	31. VII — 11. VIII	(10:30-12:30)

ЗГОЛОШУВАТИСЯ ПРОСИМО ДО 15-го ЛИПНЯ
Телефон Центру Української Культури — (212) 674-6589 (до липня),
(518) 989-6479 (від липня)
ПОЖЕРТВІ, ОПЛАТИ ЗА КУРСИ, КВИТКИ НА КОНЦЕРТИ І ЧЛЕНСЬКІ ВКЛАДКИ
МОЖНА ВІДТЯГНУТИ ВІД ПОДАТКІВ.
MUSIC & ART CENTER
c/o I. SONEVITSKY
62 East 7th Street — New York, N.Y. 10003

ЯК ПОВІДОМИЛО СОВЕТСЬКЕ пресове агентство ТАСС, минулої п'ятниці у передмісті столиці Нагірно-Карабахської автономної області стався удар між вірменами і азербайджанцями. Не менш як сім осіб поранені. Спочатку сутичка носила обмежений характер, однак після того, як вояки, введені в область понад рік тому, зробили кілька попереджувальних вистрілків у повітря, в бійку вмішалися до 200 осіб.

ПОСАДНИК ФРАНЦУЗЬКОЇ столиці Жак Шірак очолює церемонію відкриття пам'ятника, названого „Огонь свободи“. Пам'ятник є точною копією смолоскипу — деталі ньюйоркської Статуї Свободи. На думку його творців, „Огонь свободи“ повинен символізувати американсько-французьку дружбу.

НЕДАВНО СТАЛО ВІДОМО про обставини інциденту з американською водною бомбою, „загубленою“ у 1965 році приблизно 80 миль від японських островів Рюкю. Представник міністерства закордонних справ Японії повідомив, що його уряд передасть американській стороні офіційний запит з приводу інциденту.

Щороку по всіх наших школах і українських громадах величаво відзначаємо дату народин Великого Кобзаря України Тараса Шевченка.

Наш концерт відбувся 4-го березня. Відкрив його коротким словом директор школи мгр Леонід Скорин і ведення шкільної програми видав у руки учительки Олександрі Мудрої, замість відсутньої учительки Христини Таран, яка цю програму складала.

Ні одна книжка у світовій літературі не мала такого значення, як „Кобзар“ для України. Наче сонце зігріє він рідну землю теплом рідного слова.

Ведуча програмою запросила всіх дітей, їхніх батьків та гостей до спільного відспівання Тарасових „Дум“. І мов від дотуку чарівної палички вся зала з'єдналася у спільному співі.

Я не вмію передати словами цього зворушення, коли згори дивилася на цю одну спільну родину, яку злучили слова геніального поета і пророка. А що ж діти могли думати наші диточки, коли бачили, що їхні батьки спільно переживали їхнє шкільне свято. Школа тільки, що так мало батьків знаходить час, а може і охоту, щоб побути разом з дітьми і взяти участь у тих шкільних святах і відзначеннях. А наші діти самі просяться до участі в них. Вони самі приходять з вибраними віршиками і піснями та бажають виступати на сцені в окремих ролях.

В цьому році кожна класа брала участь у поклони Тарасові Шевченкові. І брали участь всі діти, щоб нікому не було кривди. Щоб кожна дитина була гордою. Тим більше, що цей рік є роком мови, яку школа так гарно плекає.

КОНЦЕРТ „РІДНОЇ ШКОЛИ“ В ЧИКАГО, ПРИСВЯЧЕНИЙ Т. ШЕВЧЕНКОВІ

Учні четвертої класи складають присягу Т. Шевченкові виконувати його заповіти.

Програму свята розпочали диточки дошкільної збірної виконали вірш „Продуся Тараса“, який підготували уч. Христя Таран і її донця та помічниця Наталка Таран. Перша класа відрештувала вірш „Я Шевченка поважаю“, а підготували її уч. Наталка Субота і її помічниця Борис Боднарчук. Друга класа уч. Марійки Мандзій виконала пісню з виравами „Із стрічками, прапорцями“ при допомозі уч. Орисі Покорної. Третя „б“ класа виконала монтаж „Тарасе, ми тут перед Тобой“, який підготувала уч. Аня Свіца, а третя „а“ спільно з четвертою виконали

ряд Шевченкових пісень під диригентурою учительки мови і співу та музики Марти Стадник: „Якби мені черевички“, „Завіла в долині червона калина“, „Тече вода“. Та поміж піснями її учні Йосиф Сабір, Михайло Коваль, Аня Антонович, Аля Бискош, Ярослав Ярмо, Адріана Кашуба, Павло Свистик, Андрія Кавка виконали вірш „Ні, Тече мені не забути“. Вірш „Наша пісня“ виголосила Йосиф Сабір і Наталка Глубиш. Учні четвертої кл. під диригентурою уч. О. Мудрої виконали також ряд віршів окремо і спільно, цілою класою „Дитяча присяга Т.

Шевченкові“ невідомого автора. „Над Дніпровою сагою“ гарно відрештував Андрійко Калін. „Зоре моя вечірняя“ з великим відчуттям виконав Мішель Полівака. „Ой діброво, темний гаю“ — Таня Петраш. „Червоний місяць аж горить“ — Тетяна Тхорик. „Вітер віє, повіває“ — Тома Антонович, а група дівчаток з 4-ої класи відспівала пісню „Діалюся, аж світає“. Мило було бачити, як гарно діти самі групувалися, щоб вийти впорядковано на сцену.

Присутні нагороджували їхні виступи рясними оплесками.

Передостанньою точкою програми була невеличка сценка пера Ганни Черинь „Учітеся, брати мої“, яку підготувала уч. Орися Бурдяк. В ній виступили учні п'ятої класи. В головній ролі виступив Олег Миско, в ролі мами — Русланка Завадович, а учителем був Тарас Бойко. Осць з якою багатою програмою виступили діти молодших класів у поклони Великому Кобзареві.

Ведуча програмою сказала: „Ми не пропадемо без слів, якщо наші українські родини плекатимуть і далі рідну мову і рідну пісню. Докажем невмирущості нашого народу хай буде наша молодь, народжена на чужині, яка переймає дух нації, вчиться, шукає і творить. Сьогодні поміж нами гостює молода студентка української музики, а також вже знама бандуристка Лаврентія Туркєвич, яка в супроводі бандури виконає деякі Тарасові твори“.

І вийшла на сцену, перший раз у нашій школі, у прекрасному волинському одязі, сіла та й спершу розповіла про давніх кобзарів і їхні думи, а згодом заспівала в ролі думи: „Нема гірше як в неволі“, а пізніше „Садох вишневий“, якого навчилися співати від мами ще восьмилітньої дівчинкою, і „Утоптали стежечку“.

Гарна поява дівчинки з бандурою, її милий голос і щира розповідь мали великий вплив на нашу дітвору. Зміст концерту і масова участь школярів зробили своє. І накінце спільно проспівали в ньому голос Шевченків „Заповіт“.

На нашому концерті був присутній інспектор шкільної ради проф. д-р Роман Драйновський.

Олександра Мудра

ACT IN TV COMMERCIALS
"REAL PEOPLE NEEDED"
MAKE BIG MONEY
NO EXPERIENCE — ALL AGES. CHILDREN, TEENS, YOUNG ADULTS, FAMILIES, ANIMALS, ETC.
HIGH PAY TV ADVERTISING CALL FOR CASTING INFORMATION
CHARM STUDIOS
(313) 542-8400 EXT. 6426

НАЙНОВІШИЙ ТВІР
ЮРІЯ КОСАЧА:
„ЧОРТІВСЬКА СКЕЛЯ“ стор. 456, роман про підлітків в Польщі й вбивство міністра Перещого \$18.00
Тверда обправа 23.00
ДАВНІШІ ВИДАННЯ:
„РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ“, стор. 736, альбом, Ол. Кошиць 30.00
„УКРАЇНСЬКА В АМЕРИКАНСЬКОМУ І КАНАДСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ“, соціологічний збірник, стор. 360, ред. Всеволод Ісаєв 12.00
„УКРАЇНСЬКА ПРЕСА З ПЕРСПЕКТИВИ 150-ЛІТТЯ“, стор. 176, Юрій Тернопільський (Левко Лукасевич) 7.00
„МАКСИМ БЕРЕЗОВСЬКИЙ“, життя і творчість, стор. 96, д-р Василь Витвицький 5.00
„ЦЕНТРОСОЮЗ“, стор. 128 — Іван Мартюк 5.00
„ДАЛЕКИЙ СВІТ“, стор. 372 — Галина Журба 7.00
НА СКЛАДІ ОБМЕЖЕНА КІЛЬКІСТЬ:
„УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ ЗА КОРДОНОМ“, Ол. Кошиць, Париж 1929 20.00
Михайло О. Гайворонського:
ПРЕЛЮДІОМ (скрипка-піано) 2.00
КАНТИ на хор з Почаївського Богослужника, 1939 р. 5.00
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, (скрипка-піано) 5.00
Замовлення з чеком в американських доларів плати
M. KOTS
Rt. 1, Box 77, West Kill, N.Y., 12492, U.S.A.

УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ В УКРАЇНУ
Прославляймо Господа! Через „Голос Америки“ і „Радіо Свобода“ Бог відчинив двері прямої висилки українських біблій в Україну.
Асоціація Біблій Української Родини звертається до вас з проханням пожертвувати на цю ціль \$25, \$50, \$100 (або в міру вашої спроможності) та у цей спосіб допомогти безпосередньо висилку біблій в Україну. Тепер дозволено висилку двох біблій в одному пакеті. Російська Православна Церква не включена у це Богом дане діло.
Славім Господа! За Божою допомогою буде можливість забезпечити наші українські родини „Українською Біблією для дітей“. Наші діти це Божі спадщини та життя і майбутність української нації. Перший раз в історії УСРР советської власті дозволили імпорту 150 тисяч українських біблій для дітей, які будуть друковані у Штотгольмі, Швеція.
Допоможіть нам донести Боже Слово до цих малат та просимо надіслати ваші щедри пожертви до Асоціації Біблій Української Родини. Асоціація Біблій Української Родини це організація незаробіткова та без оприлюднення релігійної приналежності.
Дякуємо вам та нехай вас Бог благословить.
UKRAINIAN FAMILY BIBLE ASSOCIATION
P.O. Box 3723, Palm Desert, CA. 92261-3723. (619) 345-4913

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ
у щоденнику „Свобода“ та у „Ukrainian Weekly“
ЦІНИ ОГолоШЕНЬ у щоденнику „СВОБОДА“
1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 6.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т.д.) \$10.00
Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по за кожний інч (1 інч x 8 шпальт) \$10.00
Якщо до оголошення включиться знімку — коштуватиме додатково
Фоторепродукція на одну шпальту \$ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти \$10.00
Фоторепродукція на три шпальти \$12.00
Оголошення на чергове число мусить вліпнути до Адміністрації 2 дні перед появою числа
ЦІНИ ОГолоШЕНЬ в англомовному тижневику UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)
1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$10.00
1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т.д.) \$20.00
Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вліпнути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА
Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСИДРИ
Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціальне прохання.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

пожвавлення праці і діяльності УСЦАК в основному проходила на терені Делегатури-Схід, де відбулися річні першештва: відбиванки, тенісу, шахів, плавання, лещатарства, гольфа та наша найбільша в історії централі імпреза, якою була в ювілейному році 1000-річчя Хрищення України, Українська Спортвова Олімпіада у Філадельфії. Відбулися на терені делегатури Української Спортвої Ігрища Молоді, як же продовжували діяти Спортвова Школа „С.Січі“, спортвоі табори СУМ-А, Пласту та тенісовий табір на Союзівці. Поодинокі ланкові відмітили задовільну якість спортвої діяльності в плаванні, тенісі, відбиванні і лещатарстві. До них треба теж додати окремих шахістів, що поза виступами в системі УСЦАК брали участь в міжнародних шахових турнірах. Не радував світ ланкового футболу, якого старання влаштувати відповідні турніри не увінчалися успіхом. Існують труднощі зі складом наших дружин, які згідно з правилами УСЦАК не можуть брати участі в першештвах УСЦАК. Виймово успішно пройшли турніри

футболу в рамках української Спортвої Олімпіади в групах дорослих юнаків, для чого проводили футбольні ланки дожили багатою труду і фінансових засобів. Фінансовий секретар відмітив, що бюджет УСЦАК в основному базується на скромних вкладах спортвоих осередків та вписових на турніри централі. Значну фінансову підтримку кожнорічно уділює на закуп нагород на турніри тенісу, плавання і відбиванки Український Народний Союз.

У звіті пресового референта згадано, що крім дописів, рецензій і вісток з діяльності УСЦАК він подавав вістки і коментарі в нашій вільній пресі про спорт в Україні, і головню про сучасну боротьбу спортвоих і симпатиків спортво в Україні за відновлення рідної мови та права спортвої України виступати на міжнародній арені і світовій Олімпіаді самостійно.

Завершуючи звіт колишнього голови Делегатури-Схід, референтів та ланкових, факти яких в загальному радували учасників, уступаючий голова УСЦАК відмітив сумну дійність занепаду планової праці в Делегатурах Захід і Канади. Брак представників із згаданих делегатур на цих зборах говорить сам за себе. Далше звітаючись відчитав офіційні листи від КУ СУМА та КПС-ЗСА, в яких були висловлені недоволення проводів цих організацій із зміни правила на минулих зборах УСЦАК щодо участі змагунів неукраїнського походження в дружинах в першештвах централі. Далше уступаючий голова задав про свою участь в пленумі СКВУ та репрезентативну візиту на

поодиноких першештвах УСЦАК та Український Спортвої Олімпіади.

В імені Контрольної комісії звітував Я. Петрик, який ствердив, що так діловодство, як і фінансова книга в порядку, усі приходи та розходи є удокументовані і тому Контрольна комісія пропонує уділити уступаючий управі абсолюторію.

Слідувала довша і хвиляща емоційна дискусія, після якої збори одностайно уділили уступаючий управі абсолюторію. На внесок Номінаційної комісії в складі: Я. Петрик, О.Твардовський, В. Гнатківський, Я. Козак і С. Коваленко, збори вибрали Управу на чергову дворічну каденцію в такому складі: М. Стебельський, голова, Я. Козак, заступник, (два далших заступників будуть кооптовані з Делегатур Захід і Канади), Марійка Бокало, секретарка, О. Напора, фінансовий секретар, Р.Глушко, організаційний, О. Твардовський, пресовий, ланкові: Є. Чижович, футбол, О. Лесюк, відбиванка, Ю. Савчак, теніс, Є.Зиблікевич, плавання, д-р О. Попович, шахи, Ю. Попель, лещатарство, Ю. Хравенчик, настільний теніс, І. Ісаєв, Ю. Тарасюк і О. Колодій, легка атлетика, Е. Луцій, гольф, Почесні члени Управи: Р. Куціль і інж. Р. Ракочий. Рада УСЦАК: С. Гановський, М. Шмідгель і Р. Куціль. Контрольна комісія: Я. Петрик, Я. Качай і М. Бурчак.

Ще перед вибором Управи, збори, великою більшістю голосів, елімінували експериментальну зміну точки правильника УСЦАК щодо участі змагунів неукраїнського походження в українських дружинах в першештвах централі, що була

прийнята на минулих зборах. Повернуто до оригінальних точок правильності УСЦАК.

В кінцевих точках проміської дискусії ухвалено декілька важливих внесків внутрішньо-організаційного порядку, про 3-тню Українську Спортвоу Олімпіаду, яку Управа затвердить після отримання просьб від спортвоих осередків. Ширше продискутовано і ухвалено „Звернення“ зборів щодо вимог наших братів і сестер в Україні в справах рідної мови та виступів на міжнародній арені та Олімпіаді збірної України. Обширно і позитивно продискутовано теж можливість наявизання дружніх контактів з цими українськими спортвоими колами та спортвоцями в Україні, які борються за привернення української мови державного статусу та створення репрезентації України для виступів на міжнародній арені та світовій Олімпіаді.

Збори теж позитивно поставилися до можливості ланкові: Є. Чижович, футбол, О. Лесюк, відбиванка, Ю. Савчак, теніс, Є.Зиблікевич, плавання, д-р О. Попович, шахи, Ю. Попель, лещатарство, Ю. Хравенчик, настільний теніс, І. Ісаєв, Ю. Тарасюк і О. Колодій, легка атлетика, Е. Луцій, гольф, Почесні члени Управи: Р. Куціль і інж. Р. Ракочий. Рада УСЦАК: С. Гановський, М. Шмідгель і Р. Куціль. Контрольна комісія: Я. Петрик, Я. Качай і М. Бурчак.

На закінчення зборів із словом подяки за вибір та довір'я виступив новий голова М. Стебельський, який запевнив учасників, що зробить від себе усе можливе для досягнення далших успіхів УСЦАК в і статутів праці.

ЗВЕРНЕННЯ

Загальні збори української Спортвої Централі Америки і Канади з приводу посиленої боротьби спортвоців і любителів спортво в Україні за привернення української мови державного статусу та створення і вихід на міжнародну арену футболної репрезентації України.

1. Загальні збори УСЦАК повні підтримують вимоги наших братів і сестер в Україні в їх заходах щоб українська мова стала державною мовою України.

2. Українська Спортвова Централа Америки і Канади, завданням якої, між іншими, є репрезентувати українську фізичну культуру і спорт на теренах свого діяння, як внутрішньо-українськом, так і міжнародному, буде активно мобілізувати на них моральну підтримку для тих українських кіл, що змагаються до створення і вихід на міжнародну та олімпійську арену репрезентації України.

3. Учасники Загальних зборів УСЦАК непохитно переконані, що існує одна українська фізична культура, для далшого існування її розвитку якої працюють віддані спортвої діячі в Україні і у вільному світі та що тільки спільними силами всіх українських спортвоців-патріотів та їх симпатиків можна буде здобути Україні самостійні виступи на міжнародній арені.

4. Учасники Загальних зборів УСЦАК вітають й підтримують боротьбу за належне ім право самостійно виступати на Олімпіаді і світових чемпіонатах спортвоців в братніх, повневолюєних країнах: Білорусії, Литві, Латвії, Естонії, Молдавії, Грузії, Вірменії, Азербайджані, Узбекистані, Казахстані і інших народів СССР.

Твердо віримо, що посиленна боротьба наших друзів і подруг в Україні за рідну мову і вихід на міжнародну арену українського спортво увінчається повним успіхом.

Учасники Загальних зборів Української Спортвої Централі Америки і Канади

EUROPIAN STANDART ELECTRONIC SYSTEM
220 V 50 HZ
Найвигідніший подарунок для ваших РІДНИХ в УКРАЇНІ:
ВІДЕОМАГНІТОФОНИ, КАСЕТНЕ РАДІО, КОМПЮТОРИ, ВІДЕОКАМЕРИ та інше.
• Консультація і продаж
• Українська обслуга
• Відсилаємо у всі міста ЗСА, Канади, Советського Союзу.
Прощу звертатись:
RAISA FINE JEWELRY
28800 Grantot Ave., Roseville, MI 48066
Tel. (313) 773-2160
Працюємо на тижні від 10:00 до 9:00, в неділю від 12:00 до 5:00.

Володимир Барагура
КАЛІНОВИЙ МІСТ
Мистецьке оформлення
Зеновія Онискевична
220 стор., ціна \$12.00, порто \$1.00
Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% ставового податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПРЕДСТАВНИКИ ГВАТЕМАЛЬСЬКОГО уряду, група старшин військово-повітряних сил, підтримана піхотними частинами зробила спробу вчинити державний переворот. Золототники мали намір захопити президентський палац і помешкання міністра оборони Алехандро Грамахо, однак вірні президентові Вінісіо Серезо підрозділи зупинили наступаючих. Виступаючи на пресовій конференції, президент Серезо закликав громадян республіки дотримуватися спокою, додав, що ситуація знаходиться під контролю уряду і вірних йому військових частин.

PARCA COMPANY
RESTAURANT SUPPLY
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріали для ашивання, канни, книжки з українськими зображеннями, і т. п. в Арці.
● P I Z N E ●

CHURCH BROCADES & TRIMS
Vestments or by the yard. For samples write or call. Sorry we only speak English.
AMERICAN CHURCH SUPPLY
945 S. Batavia Avenue
Geneva, IL 60134.
(312) 232-8384

To MISS V. KINDRATIW
Foreign friends wants to contact you.
Please call
R. Loo at (919) 477-0993

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733
Phila., Pa. 19111

BUSINESS SERVICE

ГРОШІ до СССР
1 РУБЕЛЬ
ВКЛЮЧАЄ ВСЕ
\$2.10
(Включена доставка і забезпечення) (Мінімальне замовлення — 30 руб.) Ціни відображають мінімальну ціну за одиницю валюту і підлягають будучим оподаткуванням і змінюються за умови статистики до зручності.
ОФІЦІЙНІ ПЕРЕКАЗИ, ВСІ ПЛАТІЖНІ ПОВІСТІ ГАРАНТОВАНІ.
ВАМ ПОСИЛАЄТЬСЯ РОЗПІСКА ПІДПИСОВАНИЙ ЗАБЕЗПЕЧЕНИ ЗАПОРЮКОЮ
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street
Newark, N.J. 07102
Est. 1947

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОНХ, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛІУС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Брук, у перенесення Тілків Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y.
(718) 388-4416

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
(516) 481-7460
24 HOURS A DAY

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Брук, св. Духа в Гемптонбурґ, та інших.
ВІДОМА СОПІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — українець
ВОЛОДИМИР БІЛЯНСЬКИЙ
К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОБАЧЕНСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332
Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 до 5 по пол., в неділю від 10 до 4 по пол.
На бажання і для вигоди клієнтів радо заїдемо до Вашого дому з проханнями й порадами.